

Tlačová správa

Dátum: 11. decembra 2025

Rozbieha sa inovačný inkubátor, živé laboratóriá pripravujú samosprávy na smart éru

Bratislava, 11. decembra 2025 – Inteligentné riešenia nielen na papieri, väčšia spolupráca naprieč sektormi a skúšanie pilotných projektov – to všetko prináša nový inovačný ekosystém. Projekt Smart transformačného a inovačného konzorcia Slovensko (STICS) má za sebou prípravnú fázu. V šiestich Living Laboch, živých laboratóriách, postupne testuje otvorený a funkčný systém spolupráce, ktorý dokáže premieňať dáta, výskum a nápady na praktické riešenia pre mestá, obce a regióny.

Projekt STICS je metodicky, výskumne a strategicky vedený Univerzitou Mateja Bela v Banskej Bystrici. „UMB zabezpečuje komplexné riadenie projektu, nastavovanie odborných metodík, koordináciu Living Labov, prepájanie výskumu s praxou a prenos inovácií do reálneho prostredia samospráv. Univerzita zároveň vystupuje ako garant kvality dát, analytických postupov, participatívnych procesov aj overovania dopadov zavádzaných riešení,“ uviedol doc. Ing. Vladimír Hladovský, PhD., rektor Univerzity Mateja Bela s tým, že STICS pod vedením univerzity nevytvára len čiastkové projekty, ale **systematicky buduje národnú infraštruktúru** pre dátovo riadené, udržateľné a inteligentné rozhodovanie.

Do projektu sa zapája i Fakulta managementu Univerzity Komenského v Bratislave. „Úlohou univerzity nie je len robiť vedu. Prostredníctvom Living Labov dokážeme **prenášať výsledky výskumu do konkrétnych riešení**, overovať výskumné poznatky v reálnom prostredí samospráv a zároveň poskytnúť študentom praktické skúsenosti na skutočných projektoch,“ vysvetľuje dekan fakulty, prof. Peter Štarchoň.

Obe školy patria medzi deväť zástupcov akademickej sféry spomedzi 24 medzinárodných partnerov, ktorí sa zatiaľ do STICS zapojili. Okrem univerzít a výskumných ústavov v projekte pôsobí aj sedem podnikateľských subjektov, traja zástupcovia neziskového sektora, dve organizácie pre komerčný transfer technológií a tri samosprávy.

Obce, mestá i kraje

Jednou z nich je i obec Horné Srnie. Obec počas prípravnej fázy zmapovala súčasný stav verejných budov a infraštruktúry z pohľadu **energetickej efektívnosti**, ako i potenciál využitia obnoviteľných zdrojov. Venovala sa tiež **monitoringu odpadových vôd** a príprave systematického riešenia v tejto oblasti.

„Už prvé stretnutia medzi technologickými partnermi, výskumníkmi a obcou ukázali obrovský potenciál. Účasť v projekte STICS môže priniesť reálne riešenia každodenných problémov,“ komentoval starosta obce Horné Srnie Juraj Húserka.

Počas prípravnej fázy nezaháľali ani v Kežmarku. Tamojšia samospráva zorganizovala viacero workshopov, ktorých výsledkom je vznikajúci **katalóg analýz a dátových prehľadov** na podporu rozhodovania na rôznych úrovniach.

Do projektu sa zapojil i Banskobystrický samosprávny kraj. Očakáva od neho moderné nástroje na **dátovo podložené rozhodovanie a rozvoj verejných služieb**. „*STICS umožní lepšie prepájanie dát medzi obcami, mestami a krajom, čím sa zefektívni plánovanie investícií, riadenie územia aj hodnotenie dopadov verejných politík,*“ ozrejmla Ing. Anna Hriňová, riaditeľka Odboru regionálneho rozvoja a územného plánovania, ktorá je hlavnou garantkou za Banskobystrický samosprávny kraj.

Široké spektrum živých laboratórií

Na ostrý štart je pripravených šesť Living Labov. V prvej fáze boli vybrané tak, aby pokrývali čo najširšie geografické i obsahové spektrum – **od vidieka a miest až po sociálne inovácie či pre verejné služby a dátové centrá**.

Na bratislavskej fakulte managementu tak vzniká Smart Green Campus, ktorého víziu pripravili aj samotní študenti. Má priniesť praktickú ukážku udržateľnosti priamo v mestskom prostredí a otestovať viaceré **zelené, klimatické a smart riešenia**.

Cieľom Territorial Data Center and TP Living Lab je zase vytvoriť štandardizované a validované **priestorové dáta o území, ako aj aplikácie a služby**, ktoré ich budú využívať. Ponúknou samosprávam lepší prehľad o území, jeho prvkoch a javoch a presnejšie informácie o kvalite prostredia. Už počas pilotnej aktivity pre Horné Srnie a Kežmarok vznikli **mapové aplikácie zamerané na dopravu, technickú infraštruktúru, životné prostredie a kultúru**.

Moderný ekosystém

Projekt STICS odštartoval v apríli 2025 prípravnú fázu. V ďalšej fáze prinesie konkrétne výstupy – prvé prototypy, modely, nástroje, analýzy a postupy, ktoré budú partneri rozvíjať, testovať, vylepšovať a postupne zverejňovať.

Vznikne tak **moderný inovačný ekosystém**, ktorý posilní spoluprácu medzi partnermi, umožní samosprávam vďaka prototypom posúdiť efekt riešení ešte pred ich obstaraním, podporí vznik domáceho trhu, otvorí globálne príležitosti a občanom ponúkne možnosť aktívne sa zapojiť do zlepšovania kvality života v ich bezprostrednom okolí.

Základné informácie o projekte STICS

Smart transformačné a inovačné konzorcium Slovensko (STICS) spája akademikov, firmy, samosprávy, mimovládne organizácie a asociácie s cieľom budovať inováčne, moderné a udržateľné regióny. **Viac informácií nájdete na www.stics.sk**

STICS - Smart transformačné a inovačné konzorcium Slovensko je financovaný EÚ NextGenerationEU prostredníctvom Plánu obnovy a odolnosti SR v rámci projektu Smart transformačné a inovačné konzorcium Slovensko (STICS) č. 09I02-03-V01-00011.